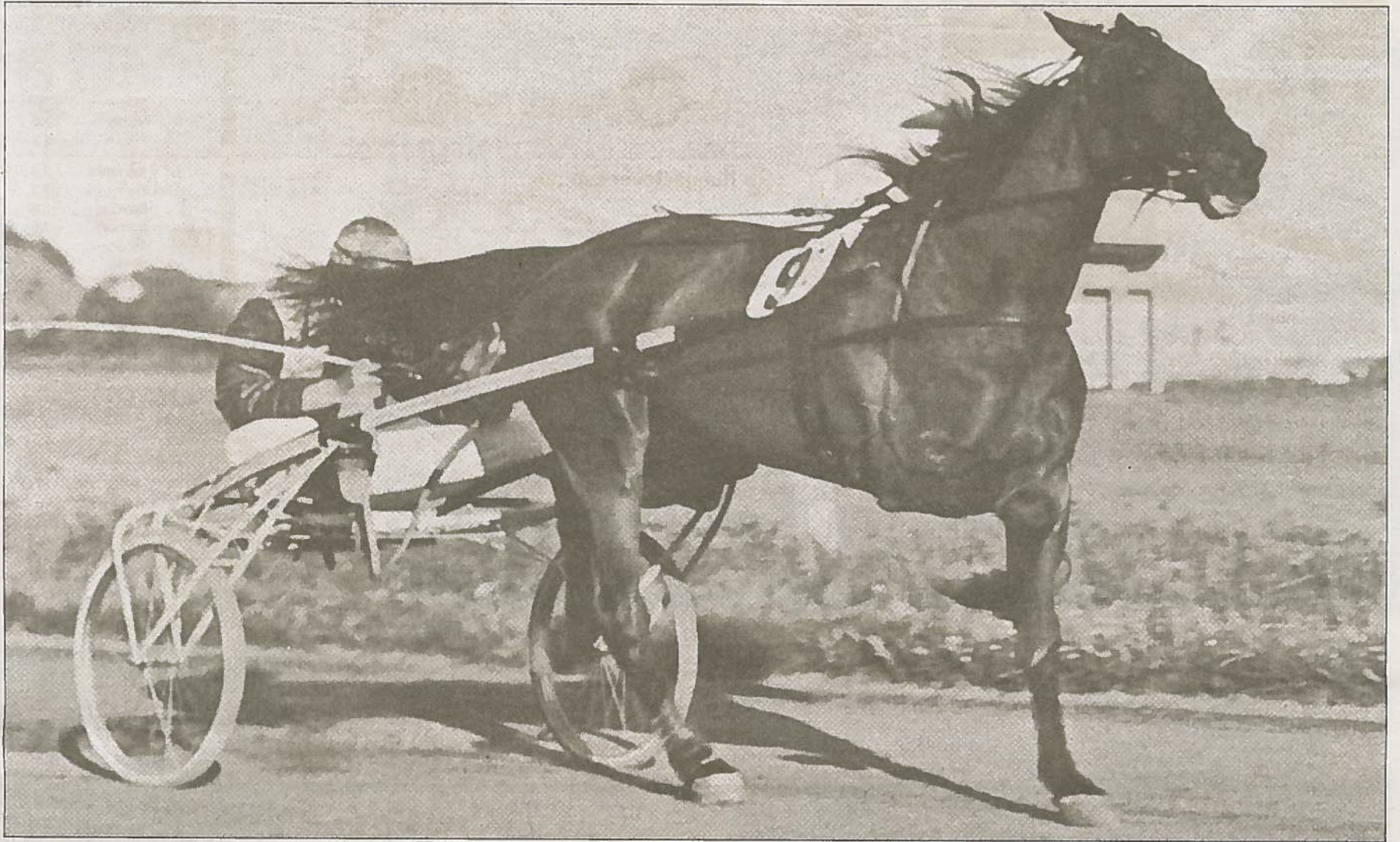

● lokalhistorie

Hester og andre dyr

Sammen med onkel Bjørn Hansen fikk jeg oppleve Frances Bulwarks fantastiske løp på Jarlsbergbanen i 1953.

I min oppvekst fantes det arbeidshester på hvert eneste gårdsbruk av noen størrelse i hele landet.

I mitt nærmiljø følte jeg at alle bønder og mange av onklene hadde et nært og godt forhold til Blakken, Svarta, Lydia, Burika og hva de nå het alle sammen. På min onkels gård kom det ikke traktor før i 1964, og inntil den tid var det Burika som gjorde onnearbeidet, selv om det nok ble innleid traktorhjelp til de tyngste takene de siste

årene. Fordson Dexta erstattet altså hesten i 1964, og senest i fjor var denne vesle traktoren i arbeide i vedproduksjonen på gården. Burika derimot fikk en god fritid på stallen etter at traktoren kom, fordi onkel hadde store problemer med å sende sin mangeårige gode arbeidskamerat på slakteriet.

Mitt forhold til dyr i unge år var en-

kelt. Jeg fikk lov til å ha en kanin, og i en eske ble den fraktet til en annen kanin. Og hele sommeren var hageburet full av kaninunger som senere i 1953 ble slaktet av far som hadde treningen etter å ha sørget for avlving av både vilgriser og kaniner under krigen. Hund kunne vi ikke ha for far hatet hunder etter å ha blitt skambitt av naboens schæferbikkje, og katt var heller ikke aktuelt idet de ofte ble ihjelkjørt på Raveien og endte som revemat borte i Fokserødskogen. Bestemors kuer syntes

jeg var fjerne skapninger som jeg ble satt til å gjete om sommeren, og det var mer enn kjedelig. Hester var mer spennende. De humret fornøyd når jeg ga dem et eple eller en potet, mulen var myk og god og øynene store og rolige.

Helt fram til akkurat denne onsdags-ettermiddagen i 1953 var min erfaring med hest bare rolige arbeidsøkter på jordene på Haukerød og Fevang, for Burika var alltid med når vi høyet, plukket poteter og kjørte ved. For onsdag den 1. juli 1953 fikk jeg oppleve hester som jeg

FØR OG NÅ

Fra Hystadveien, Sandefjord.

953

I høyonna på Klinestad gikk denne kattugleungen i såmaskinen. Der fikk den kuttet av den ene vingen, og ble dermed langtidsrekonvalesent i egen bingevest på siden av alle de andre husdyra.

I hagen på Fokserød var de sommerlige kaninungene et vanlig syn i femtiårene sammen med eieren og hans søstre Turid og Wenke. Til høyre Frode Berge som kom helt fra Vaggestad for å beundre dyrene!

aldri hadde opplevd det før. Jeg fikk være med onkel Bjørn på Jarlsberg Travbane. Bare noen uker før hadde han sett at varmløststraveren Saint Bell hadde satt norsk rekord på denne banen og han hadde til og med snakket med treneren Kåre Kristiansen. Og denne onsdagskvelden ville onkel oppleve den svenske travdronningen Frances Bulwark. Og jeg skulle få være med! Jeg hadde jo tidligere hørt om både Grans Terna og Steggebust, men den mest berømte av dem alle var jo Frances Bulwark.

Jeg har senere funnet fram til hva som ble

skrevet om akkurat dette løpet som jeg fikk se som tiåring i 1953. I Vestfold Travelskaps 25-årsberetning fra 1955 står følgende: Denne dagen gjorde Frances Bulwark både sitt eget og Jarlsbergbanens navn verdenskjent. I et løp som vi aldri vil glemme, travet hoppen seg inn i den absolutte toppklasse i Europa med en tid som tangerte den beste tid som noen gang er oppnådd i Europa, og europeisk rekord for hester som er født og oppdrettet i vår verdensdel.

Tekst: Harald Fevang
Foto: Privat

Hystadveien

Denne gangen lar vi Roger Davidssens bok «Et sted i Sandefjord» fortelle om denne veien.

«Første etappe ble anlagt rett etter 1900 fra Pukkestadveien og sørover. Boligtomtene langs denne veien var blitt stykket ut fra Hjertnes Hovedgård. Tidligere var veien kun en krøtter- og spasersti fra byen og utover til Stub og Ranvik. Idyllisk var den. Maleren Wilhelm Wetlesen har malt et av sine vakreste bilder med motiv fra denne veien. Litt spesielt er det at anlegget av Hystadveien ble delvis finansiert ved basar og loddsalg!

I 1902 var veien ferdig fram til «Verdens Ende» dvs. litt utenfor nåværende Jotun Fabrikker. Veien derfra og utover mot Tjølling ble påbegynt i det såkalte opplagsåret 1930-31. Det var hvalfangere som måtte være hjemme grunnet fangsstopp som startet arbeidene. Veien ble ferdigstillet i 1936.»

Bildene viser det vakre villastrøket i bynære Hystadveien den gang (Anders Christiansens postkort).

Foto nå: Gro Midttun

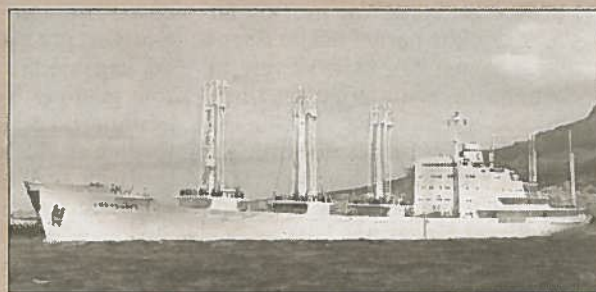
Ranselen

Alle fikk vi jo ransel før vi begynte på skolen. Selv fikk jeg en grå lerretsransel våren 1949. Allerede noen dager etterpå var jeg med far i skogen for å brenne kvist og da spratt det en glo fra bålet og brant hull på lokket. Dette hullet fulgte med meg alle skoledagene fra 1949 til 1959. Ranselen på bildet er enda eldre enn som så. Den er laget av kuskinn og ble brukt av Elna Stubberød, gift Sandberg. Hun ble senere mor til bl.a. Tore Sandberg som har gitt ranselen til klasserommet som nå er etablert i sidebygningen på Pukkestad.

Tekst: Harald Fevang
Foto: Bjørn Marum Olsen

MS Thorswave

Bygget i 1968 som motorskip «Thorswave» ved Framnæs mek. Værksted, Sandefjord for Thor Dahl Hvalfangerselskap, A/S Odd og A/S Ørnen (A/S Thor Dahl), Sandefjord. Hun ble sjøsatt 16/06-1967 og overlevert 9/1-1968. «Thorswave» blir som adopsjonsskip tildelt Unneberg Skole. Ved Framnæs mek. Værksted dagen etter, får skipet besøk av to klasser fra denne skole under ledelse av lærer Jon Aasen. Skipsfører var Thorleif Lund, som skulle ta ut dette nybygget. I 1972 ble lastesystem ombygget. To store 35 tonnsmaster ble installert. I 1983 ble hun solgt til Rimnes Maritime Corp., S.A. (Loutra Shipping & General Enterprises Ltd), omdøpt «Irinoula» og registrert i Monrovia, Liberia. Solgt til opphugging i India i 1985, fremdeles under samme navn. Ankom den indiske havnen Alang, ca. 1/10-1985 for hugging.

Tekst: Ragnar Iversen
Foto: Thor Dahl arkivet

SANDEFJORD
LOKALHISTORISKE SENTER
på Pukkestad gard

Har du bidrag til denne siden?

Levér det i avisresepsjonen mrk. Lokalhistorisk senter. Bilder merkes med hvem, hva, hvor, når og helst med en liten beskrivelse. Husk navn og adr. på utlåner. Har du elektronisk stoff, send det til: lokalhistorie@sb.no

Sandefjord Lokalhistoriske senters info-gruppe: består av redigerer Harald Fevang og medarbeiderne, Otto Ågesen, Ragnar Iversen, Bjørn Hoelseth, Dag Ingemar Børresen, Sven Erik Lund, Gro Midttun og Bjørn Marum Olsen. Kontaktperson: Sven Erik Lund, tlf. 928 27 154 – sv-er-lu@online.no